

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI KULTURY
I ŚRODKÓW PRZEKAZU
(NR 88)
z dnia 9 listopada 2017 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 88)

9 listopada 2017 r.

Komisja Kultury i Środków Przekazu, obradująca pod przewodnictwem posłanki **Elżbiety Kruk (PiS)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie potępienia ideologii i skutków rewolucji bolszewickiej (druk nr 1990),
- rozpatrzenie wniosku i poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o Instytucie Solidarności i Odwagi (druki nr 1970 i 1978),
- sprawy różne.

W posiedzeniu udział wzięła: **Magdalena Gawin** podsekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Joanna Góral, Eliza Kalita** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Katarzyna Abramowicz, Tomasz Czech, Maria Iwaszkiewicz, Urszula Sęk** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Witam państwa. Otwieram posiedzenie Komisji Kultury i Środków Przekazu. Stwierdzam kworum. Witam przybyłych gości.

W porządku dziennym posiedzenia mamy pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie potępienia ideologii i skutków rewolucji bolszewickiej z druku nr 1990. Uzasadnia pan poseł Józef Brynkus. W punkcie drugim mamy rozpatrzenie wniosku i poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o Instytucie Solidarności i Odwagi (druki nr 1970 i 1978). Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisja przyjęła zaproponowany porządek. Bardzo proszę.

Poseł Krzysztof Mieszkowski (N):

Pani przewodnicząca, uważam, że z porządku dziennego należy zdjąć projekt uchwały Sejmu w sprawie rewolucji bolszewickiej. Ten projekt uchwały jest po prostu skandaliczny. Jest fatalnie napisany. Jest przejawem absolutnej ignorancji, nie mówiąc o tym, że uchwała pod pozorem potępienia komunistycznych systemów totalitarnych jest tak naprawdę mową nienawiści. Wymierzona w pozaparlamentarną opozycję o lewicowych poglądach.

Jako ugrupowanie prodemokratyczne nie wyrażamy zgody na prymitywne zwalczanie opozycji. Tym bardziej, że twórcy uchwały wykorzystują losy pokrzywdzonych ludzi do partykularnych przedwyborczych gier. W podobnym tonie można by potępić prawicowo-katolickie systemy totalitarne, jednak w polskim Sejmie nie może być miejsca na uchwały dążące do coraz głębszych i sztucznie budowanych podziałów społeczeństwa.

Jako Nowoczesna popieramy dialog w duchu racjonalnej wymiany argumentów i wzajemnego szacunku, a nie uciekanie się do manipulacji. Siła współczesnych debat nie może opierać się na argumentach przemocowych, bo jest to wymierzone w nasz demokratyczny system i nasze demokratyczne kryteria. Proszę zdjąć tę uchwałę z porządku dziennego.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jest głos sprzeciwu. Bardzo proszę. Pani poseł Zielińska.

Poseł Elżbieta Zielińska (Kukiz15):

Wyrażam sprzeciw i bardzo dziwię się, że poseł Nowoczesnej utożsamia się z bolszewikami, bo to nie jest uchwała wymierzona przeciwko Nowoczesnej, tylko przeciwko ideologii bolszewickiej.

Co więcej, ugrupowanie, które mieni się takim obrońcom praw jednostki, tym bardziej powinno poprzeć tę uchwałę, ponieważ to ten zbrodniczy system uderzył w prawa jednostki. W prawa do samostanowienia, decydowania o sobie. Wyrażam zdziwienie. Wczoraj Biały Dom wyraził sprzeciw wobec ideologii bolszewickiej. Potępił ją. Zatem nie rozumiem tych słów. Ta uchwała nie jest wymierzona w kogokolwiek w Sejmie. Bardzo dziwię się przyjęciu takiej obronnej postawy, która wręcz broni tej ideologii.

Poseł Krzysztof Mieszkowski (N):

Proszę dokładnie przeczytać to, co państwo napisali. To jest uchwała, która potępia całe sto lat po tym, co się wydarzyło. Przede wszystkim proszę pisać rzeczy, które są pisane prawidłową polszczyzną, a nie używają kryteriów...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Co do redagowania, panie pośle, to potem zawsze rozpatrujemy projekty i ewentualnie zmieniamy pewne sformułowania. Bardzo proszę przedstawiciela wnioskodawców, którego głos powinienam dopuścić w tej dyskusji.

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Uzasadnienie tej uchwały chciałem przedstawić nieco później. Niemniej uważam, że argumenty przytoczone przez pana posła Mieszkowskiego mają charakter tylko i wyłącznie sofistyczny. Pan poseł posługuje się wielkimi słowami typu „skandaliczna” itd. Źle sformułowana po polsku. Chciałbym, żeby większość takich uchwał była napisana w tym stylu. Odnosi się to również do projektów Nowoczesnej.

Proszę państwa, później odniosę się do zasadności tej uchwały. Na razie powiem tylko tyle, że niestety, panie pośle, przychyliam się tutaj do stanowiska pani posłanki Elżbiety Zielińskiej, która pokazała, że ta ideologia uderzała przede wszystkim w konkretnego człowieka. Dlatego powinna być podjęta taka uchwała.

Chcę teraz dodać tylko tyle, proszę pana, że od tej rewolucji odcięła się także Rosja. Nie wiem, czy pan o tym wie. Proszę nie zarzucać twórcom tej uchwały braku wiedzy. Pan nie dysponuje taką wiedzą. Nie będę używał argumentów formalnych.

Jestem historykiem, który zajmuje się wiekiem XIX i XX. Mam kilka publikacji na ten temat. O ile sobie przypominam, pań żadnej. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

W tej chwili nie ma jeszcze dyskusji. Złożył pan wniosek i dwukrotnie pan go uzasadnił.

Poseł Krzysztof Mieszkowski (N):

Przepraszam, ostatnie, króciutkie zdanie. Mając zasadnicze wątpliwości do treści i formy tej uchwały, zasięgnąłem opinii prof. Koczanowicza i dra Daniela Przastka, którego pani posłanka powinna świetnie znać. Obydwaj uznali, że ta uchwała jest skandaliczna.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Informuję Wysoką Komisję, że otrzymałam ten druk z informacją, że kolegium, rozumiem, że również przedstawiciel Nowoczesnej, jednogłośnie podjęło decyzję, aby projekt uchwały skierować na posiedzenie Komisji i procedować nad nią w takim trybie, żeby była możliwość przyjęcia jej dziś. Wczoraj mieliśmy stulecie wybuchu rewolucji.

Poddaję wniosek pod głosowanie. Kto jest za wnioskiem o odrzucenie tej uchwały? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Eliza Kalita:

Za odrzuceniem 1 głos. Przeciw 13. Wstrzymało się 7 głosów.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Wniosek został odrzucony przez Komisję. Bardzo proszę, pani przewodnicząca Śledzińska-Katarasińska w kwestii formalnej.

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Chciałam zabrać głos przed głosowaniem, ale nic złego się nie stało. Wydaje mi się, że klub Nowoczesnej z istotą potępienia rewolucji bolszewickiej i oddania hołdu ofiarom tej rewolucji... To są fakty historyczne, z którymi nikt nie dyskutuje. Nie sądzę, żeby dyskutowała polska lewica. O ile wiem, to nie. Nie dyskutuję, bo jest to fakt powszechnie znany.

Natomiast rozumiem zastrzeżenia, ponieważ w znacznie mierze kwestia użytego języka, sformułowań, to nie jest kwestia czystej stylistyki, ale języka tej uchwały, który powoduje częściowy sprzeciw. Również jej rozwlekłość. Ja i mój klub jesteśmy zwolennikami bardzo zwięzłych uchwał. Złożyliśmy pewną propozycję, ale rozumiem, że klub Kukiz'15 tego nie przyjął.

Chcieliśmy pozostawienia uchwały w skrótovej formie, która oddawałaby istotę. To znaczy, że byłoby potępienie, oddanie hołdu i pokazanie konsekwencji tego, co działo się w 1917 r. Być może byłaby to jakaś próba wyjścia naprzeciw tym, którzy się sprzeciwiają, i tym, którzy chcą, żeby Sejm podjął taką uchwałę.

Powtarzam, że nie dyskutujemy z samą istotą podjęcia uchwały, natomiast bardzo trudno jest nam przyjąć uchwałę w takiej postaci werbalnej, w jakiej została tu przedstawiona.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Rozumiem, pani przewodnicząca, ale doskonale pani zna tryb pracy nad uchwałami. Za chwilę będziemy pracować nad tym tekstem i wtedy jest możliwość dokonania w nim zmian. To po pierwsze.

Po drugie, są to takie wykrety, że składamy jedynie krótkie teksty uchwał. Ostatnia uchwała złożona przez klub Platformy Obywatelskiej w sprawie Tadeusza Kościuszki była taka krótka, że rozlaża się na dwie strony.

Dobrze. Przystępujemy do pierwszego czytania projektu uchwały i bardzo proszę pana Józefa Brynkusa o uzasadnienie projektu.

Posel Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Jeśli chodzi o rozwlekłość uchwały, to chciałbym zwrócić uwagę, że uchwała o twórcy języka esperanto, przygotowana przez klub Platformy Obywatelskiej, była o wiele dłuższa i nikt nie miał żadnych zastrzeżeń.

Proszę państwa, to jest krótka uchwała. Już sam stosunek do niej pokazuje, że jej wielkość nie ma tu żadnego znaczenia, ponieważ i tak nie zostanie przyjęta przez aklamację. Pani poseł wiceprzewodnicząca, chciałbym zwrócić pani uwagę, że zaakceptowaliśmy wersję pani marszałek Kidawy-Błońskiej. Natomiast w tej chwili, ze względu na to, że sprawa została skierowana do Komisji, stoimy na stanowisku, że jesteśmy zwolennikami wersji, która jest tutaj proponowana.

Wydawało mi się, że samo przygotowanie tekstu uchwały spowoduje, że jej uzasadnienie będzie zbędne. Co więcej, uważałem, że ze względu na perspektywną potrzebę jej przyjęcia, a także jednoznaczny treść, niewywołującą jakichkolwiek reperkusji w stosunkach międzynarodowych. Od rewolucji bolszewickiej odcięły się przecież wszystkie kraje pretendujące do miana demokratycznych lub zbliżonych do tej formuły ustroju.

Odcięła się nawet Rosja, rezygnując z obchodów rocznicy jako święta państwowego. Moim zdaniem uchwała powinna być przyjęta przez aklamację jako projekt prezydialny. Niestety tak się nie stało i została skierowana na posiedzenie Komisji. W sumie bardzo dobrze, bo poznamy kontrargumenty i pewne postawy związane z tą uchwałą.

Każdy średnio wykształcony człowiek wie, jakie szkody przyniosły komunizm i bolszewizm. Lekko licząc, ponad 100 mln śmiertelnych ofiar, jak już dawno policzyli to autorzy „Czarnej księgi komunizmu”. Autorzy, z których tylko jeden jest Polakiem. Zresztą profesorem historii. Andrzej Paczkowski.

Ta książka w podtytule ma słowa takie jak zbrodnie, terror, prześladowania. Od czasu jej wydania, czyli od momentu dokonania tych wyliczeń, minęło 20 lat. Dziś z całą odpowiedzialnością możemy powiedzieć, że bilans ofiar śmiertelnych rewolucji bolszewickiej jest znacznie większy. Sami autorzy „Czarnej księgi” mieli świadomość, że swoją pracą nie objęli całego świata. Mieli też świadomość ułomności metod zastosowanych w badaniach. Zatem podali jedynie pewną liczbę ofiar śmiertelnych.

Praktycznie każde państwo, w którym znaleźli się nosiciele tej ideologii, poniosło straty w ludziach. W Polsce nie da się dokładnie obliczyć liczby ofiar, ponieważ nie wiadomo, ilu polskich obywateli poniosło śmierć w Związku Radzieckim podczas II wojny światowej i po niej. Nie na skutek działań wojennych, tylko na skutek ideologicznych podstaw ich zagłady, ich eksterminacji.

Przecież II wojna światowa też była skutkiem rewolucji bolszewickiej, bo doprowadziła do sojuszu dwóch totalitaryzmów: sowieckiego komunistycznego i niemieckiego nazistowskiego. Bez tego sojuszu świat wyglądałby inaczej.

Zresztą, jako Polacy mamy szczególne powody, by potępić bolszewizm i rewolucję bolszewicką. Przecież to koryfeusz tej ideologii Wiaczesław Mołotow o polskim państwie, które odrodziło się w 1918 r., wyrażał się jako o „bękarcie traktatu wersalskiego”, co idealnie współgrało z niemieckim określeniem, również pogardliwym w stosunku do państwa polskiego – „państwo sezonowe”, i trzeba zrobić wszystko, żeby Polskę wykończyć. To są słowa przywódców Związku Radzieckiego i Republiki Weimarskiej.

Obraz rewolucji bolszewickiej, utrwalony w kulturze Europy Zachodniej i Ameryki Północnej, jest niekiedy obrazem cukierkowym, a przy tym jednoznacznie fałszywym. Do jego ukształtowania przyczyniła się bezmyślna i fałszywa publikacja Johna Reeda „Dziesięć dni, które wstrząsnęły światem”. Późniejsze zadżumienie komunizmem elit intelektualnych, choćby Jeana-Paula Sartre’a, współcześnie film „Czerwoni”, oparty na głupiej i nieoddającej grozy rewolucji bolszewickiej książce Reeda, są zakłamaniami. Notabene, film był nominowany do Oscara.

Te przykłady pokazują, że trzeba wyplenić ze świadomości wątpliwy sentymentalizm do tak tragicznego dla świata wydarzenia, jakim była rewolucja bolszewicka. Na gruncie ideowym bezpośrednio szkody, jakie przyniosła rewolucja, to pogarda wobec życia, wartości opartych na chrześcijaństwie, to permissywizm kulturowy, ale też, w dalszej perspektywie, zgoda na kulturowe lewactwo, brak wyrazistości w ocenie zjawisk społecznych.

Sens ideowy tej uchwały jest ewidentny. Nie da się też zakwestionować jej treści. Polski Sejm nigdy nie przyjął takiej uchwały. Czas wreszcie to zrobić. Czas, by jednoznacznie potępić system, który, jak stwierdził ksiądz doktor Stefan Wyszyński w 1938 r. – sponiewierał godność człowieka.

Proszę państwa, uzasadnienie jest bardziej mocne, ale tylko i wyłącznie na potrzeby tej debaty. Słowa zastosowane w treści tej uchwały są znacznie łagodniejsze, ale dla zrozumienia istoty rewolucji bolszewickiej potrzebne są mocne słowa. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję. Otwieram dyskusję. Proszę o pytania i opinie na temat projektu. Pan poseł Mieszkowski.

Poseł Krzysztof Mieszkowski (N):

Uzasadnienie, które pan zaproponował, panie pośle, jest najlepszym dowodem... Język, którym pan się posługuje, jest najlepszym dowodem na to, że ta uchwała ma wymiar ideologiczny i...

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Nie kwestionuję tego.

Poseł Krzysztof Mieszkowski (N):

I to jest kompromitujące, tak naprawdę.

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Jeżeli pan tak sądzi, to pan się myli.

Poseł Krzysztof Mieszkowski (N):

Jeśli ma pan tyle cierpliwości i siły, to proszę mnie wysłuchać. Nikt nie kwestionuje zbrodni ani faszystowskich, ani sowieckich, ani tych, które były konsekwencją rewolucji październikowej. Natomiast ta uchwała zawiera mnóstwo rzeczy, które są kompletnie bez sensu. W tej uchwale używa pan kategorii lewactwa, która stała się kategorią potoczną, która stała się kategorią publicystyczną – obrażającą środowiska lewicowe.

To jest niedopuszczalne, żeby Sejm Rzeczypospolitej w oficjalnym druku, jakim jest uchwała, używał takich pojęć i kategorii. Nie mówiąc o tym, że mówi pan tu o głupocie, o zadumionych. Mówi pan o braku mądrości państw zachodnich. Wie pan, życzę panu, żeby mógł pan sięgnąć po te lektury, które mogą dać panu szansę spojrzenia na te wydarzenia również z innej perspektywy. Uważam, że potępienie rewolucji październikowej w takiej formie jest kompromitacją polskiego Sejmu. To po pierwsze.

Po drugie, chcę panu powiedzieć, że środowiska lewicowe z pewnością nie będą chciały zaakceptować tego typu myślenia, a nasza przestrzeń demokratyczna jest dziś taka załamana, że dziś potrzebujemy normalnego dialogu, normalnej przestrzeni demokratycznej. Ta uchwała tę przestrzeń podważa. Mało tego, ta uchwała doprowadza do tego, że podziały społeczne będą jeszcze głębsze, niż są. W związku z tym bardzo pana proszę, żeby wycofał się pan z tej propozycji, tym bardziej że przedmiot tej uchwały to jest przedmiot badań dla historyków, a nie dla sejmowych ideologów.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę. Pan poseł Bogusław Sonik.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Rzeczywiście ta uchwała ma charakter aktu strzelistego, który w bardzo emocjonalny sposób wyraża to, do czego jesteśmy przekonani. Do potępienia ideologii i skutków rewolucji bolszewickiej.

Będę miał pytanie do pani przewodniczącej i dlatego prosiłbym o uwagę.

Natomiast jej wydźwięk. Tak nie może wyglądać uchwała Sejmu. To powinno być stonowane, rzeczowe i zimne potępienie rewolucji bolszewickiej bez niekonkretnych odniesień, mogących mieć wpływ, wbrew temu, co zostało powiedziane, na politykę międzynarodową.

Zacytuję dwa fragmenty: „Komuniści sprzymierzyli się z narodowymi socjalistami. Hekatomby zbrodni nie udało się powstrzymać” – i potem następuje zdanie, do którego chciałbym się odnieść.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Panie pośle, do rozpatrywania przejdziemy później. To nie jest ten moment.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

To nie jest później, pani przewodnicząca, dlatego że odnoszę się do idei całości, jak rozumiem. Tu narusza się pewne sprawy, pisząc, że wiele państw cywilizowanego świata przez kilka lat było obojętnych po 1939 r. Co to znaczy? Czy nie przystąpiły do II wojny światowej? Czy nie było hekatomby armii aliantów?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy reagowali na to, co dzieje się w Polsce?

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Proszę?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Reagowali na to, co dzieje się w Polsce, panie pośle?

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Ale proszę dać mi skończyć. Po 1939 r. alianci wypowiedzieli wojnę Hitlerowi i prowadzili ją do 1945 r.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Wyśleli do nas tyle samolotów, że całe niebo było zasłonięte.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Dobrze. Różnimy się tutaj w intencjach.

Dalej jest powiedziane: „W wyniku konfliktu pomiędzy dotychczasowymi sojusznikami – Niemcami i Rosją oraz braku woli i konsekwencji mocarstw zachodnich, sprzymierzonych w koalicji antyniemieckiej”. Tu jednoznacznie formułuje się zarzut, że...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Powtórzę, że za chwilę będziemy rozpatrywać tekst. To nie jest ten moment. Zrozumieliśmy intencję.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Nie wiem. Nie zabieram zbyt często głosu na posiedzeniach Komisji.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Ale zapraszam do zabierania głosu wtedy, kiedy będziemy rozpatrywali tekst i wrócimy do tego, co pan mówi.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Po prostu mówię, że w związku z tym mogę zaproponować nowy tekst.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Ale nie w tym momencie.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

A w którym?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Wtedy, kiedy będziemy rozpatrywać. Teraz jest pierwsze czytanie. Uwagi ogólne i pytania.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Dobrze. W takim razie proszę mi wyjaśnić, w jaki sposób będzie procedowany tekst, który przedstawiła była marszałek pani Kidawa-Błońska?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Zawsze zgodnie z regulaminem. Zakończymy pierwsze czytanie i jeżeli nie będzie odrzucenia w pierwszym czytaniu... Nie będzie, bo wniosek już głosowaliśmy i przechodzimy do pracy nad tekstem.

Pracujemy nad każdą uchwałą. Dlaczego państwo chcą potraktować tę uchwałę inaczej niż inne?

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Pani mnie nie słucha, pani przewodnicząca. Pytałem, w jaki sposób będzie procedowany tekst, który...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tak jak zawsze, panie pośle. Rozpatrujemy tekst każdej uchwały. Poczynając od tytułu, a potem akapit po akapicie.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Dobrze. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pan poseł Dariusz Piontkowski. Bardzo proszę.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Szanowni państwo, dość często podejmujemy różne uchwały okolicznościowe i jakoś nie przypominam sobie, żeby w tych uchwałach, gdzie również pojawiały się określenia emocjonalne, ktoś wzywał do tego, żeby w zimny, wyrachowany sposób podejmować uchwały.

Stulecie rewolucji bolszewickiej skłania do tego, aby w sposób również emocjonalny oddać to, co czuli Polacy i jakie skutki dla naszego narodu spowodowała ta rewolucja. Stąd dziwię się głosom części opozycji, która widzi jakieś zagrożenie w podejmowaniu uchwały, która w jednoznaczny sposób potępia ten zbrodniczy system, który wyrządził tak wiele szkód narodowi polskiemu.

Panie pośle, nie podejmujemy uchwały w sprawie narodów zjednoczonych, Europy Zachodniej czy kogoś innego, tylko w imieniu narodu polskiego i polskiego Sejmu. W związku z tym uchwała musi odnosić się także do naszej historii, do strat, które poniósł naród polski, i w wyraźny sposób potępić to, co zapoczątkowała rewolucja bolsze-

wicka, co niektórzy siłą próbowali wprowadzać po II wojnie światowej. Niestety również w Polsce.

Naród polski przez kilkadziesiąt lat cierpiał z powodu próby wprowadzenia i zaszczepienia tej ideologii na stałe w państwie polskim. Na szczęście udało nam się to odrzucić. Odzyskaliśmy niepodległość i choćby z tego powodu warto, żebyśmy dziś pamiętali o strasznych skutkach, które ideologia bolszewicka spowodowała w Polsce i na całym świecie. Stąd widzę ogromną potrzebę przyjęcia takiej uchwały przez Sejm, bo niestety z powodu działania także lewackich ideologów próbuje się neutralizować oddziaływanie tej ideologii. Także historyków.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję. Pana posła poproszę na końcu. Teraz pani marszałek Małgorzata Kidawa-Błońska.

Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska (PO):

Proponowałabym, żebyśmy przystąpili do rozpatrywania treści uchwały, bo widzę, że wszyscy zgadzamy się z tym, że rewolucja była złem. Należy potępić to, co tam się zdarzyło. Dyskutujemy o języku. Będziemy o nim dyskutować wtedy, kiedy będziemy rozpatrywać poszczególne zapisy uchwały. Jeżeli tak będziemy prowadzili tę dyskusję, to na pewno nie dojdziemy do żadnego konsensu.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję pani marszałek za ten wniosek. Do głosu dopuszczę jeszcze, bo jest na liście, pana posła Jacka Świata. Potem o głos poproszę jeszcze przedstawiciela wnioskodawców. Bardzo proszę.

Poseł Jacek Świat (PiS):

Szanowni państwo, krótko. Stulecie rewolucji bolszewickiej to dobra okazja do szerszej refleksji. Myślę, że to, co dla niektórych osób jest wadą tej uchwały, w moich oczach jest jej wielką zaletą. Pokazuje pewien mechanizm uruchomiony sto lat temu, który sprawił, że po pierwsze, ideologia bolszewicka – komunizm nie został potępiony jak hitlerizm czy nazizm.

Po drugie, mechanizm, który pozwolił na rozprzestrzenienie się tej ideologii na Chiny, Kambodżę, Kubę i dziesiątki innych krajów, co zawsze kończyło się potwornymi tragediami. Mechanizm, który pozwolił na pojawienie się takich zjawisk jak Czerwone Brygady. Dlatego będę popierał tę konstrukcję uchwały.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Proszę jeszcze przedstawiciela wnioskodawców. Pan poseł Brynkus.

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Spośród wszystkich głosów, które popierają uchwałę w tym kształcie, bardzo dziękuję panu posłowi Świat za słowa, które wskazują na pewną przesłankę ideową jak powinna wyglądać ta uchwała. Nielatwo mi odnosić się do zarzutów, które niby mają mieć charakter merytoryczny, a takie nie są.

Powiem tylko o dwóch kwestiach. Pierwsza kwestia dotyczy wypowiedzi pana posła Mieszkowskiego. Między lewactwem a lewicowością jest przestrzeń jak Atlantyk albo i więcej. Powinien pan zdawać sobie z tego sprawę. Żeby uzmysłwić panu, na czym polega lewactwo. Lewactwo to Che Guevara i jego bandytyzm, natomiast lewicowość to jest Polska Partia Socjalistyczna, która po II wojnie światowej odcięła się od idei rewolucji bolszewickiej. To jest fakt.

Jeżeli znalazby pan materiały źródłowe, toby pan tego nie kwestionował, ale pan ich nie zna. Posługuje się pan ogólnikowymi sformułowaniami. Niech pan sobie kliknie do internetu, wyszuka poprzez Google'a i zobaczy, jakie było stanowisko lewicowej Polskiej Partii Socjalistycznej. Tak lewicowej, że nawet komuniści ich potępiłi i prześladowali po II wojnie światowej.

Na zakończenie proszę państwa o uchwalenie, przyjęcie tej uchwały w kształcie zaproponowanym przez klub Kukiz'15. Jednocześnie informuję, że zapoznałem się z poprawkami, które zostały mi przedstawione przed posiedzeniem Komisji. Zgadzam

się ze wszystkimi oprócz jednej niedużej. Tam należałoby poprawić pewien błąd – postawienie przecinka, który powoduje, że treść nabiera innego charakteru, niż powinna. Wskażę to później.

Za podstawowy można uznać tekst, który został mi przedstawiony z poprawkami przez Biuro Legislacyjne. Nie mam do niego żadnych zastrzeżeń, ponieważ oddaje istotę merytoryczną, jak i ideową tej uchwały.

W odpowiedniej chwili pozwolę sobie powiedzieć, w którym miejscu należy postawić przecinek, ale to jest drobnostka. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania. Przystępujemy do rozpatrzenia projektu uchwały.

Tytuł uchwały. Czy są uwagi do tytułu? Nie ma. Komisja przyjęła tytuł uchwały w sprawie potępienia ideologii i skutków rewolucji bolszewickiej.

Przystępujemy do rozpatrzenia akapitu pierwszego. Czy są uwagi? Bardzo proszę, pani przewodnicząca Śledzińska-Katarasińska.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Obecny akapit pierwszy proponuję pozostawić bez zmian. Tak jak jest zapisany. Natomiast proponuję dodać do niego ostatnie zdanie akapitu drugiego. Tym samym nastąpiłby taki skrót.

Jeśli państwo pozwolą, to przeczytam akapit pierwszy w wersji, którą proponuję: „Przed stu laty zbrodnicza rewolucja bolszewicka, która wybuchła w Rosji w listopadzie 1917 r., zmieniła oblicze tego państwa, a później znacznej części świata, zaś jej tragiczne skutki społeczne i ekonomiczne odczuwane są w wielu krajach i samej Rosji do dzisiaj.

Zrodzona ze zbrodniczej ideologii komunizmu, podsycana antyhumanitarnymi i antychrześcijańskimi hasłami, odcisnęła swoje okrutne piętno na życiu wielu pokoleń”.

Tak brzmiałby akapit pierwszy. Tym samym ostatnie zdanie dopisane do akapitu pierwszego oznacza, że poprzednie zdanie akapitu drugiego proponujemy wykreślić – tak żeby była jasność.

Gdyby była ta wersja, którą, jak mówi pan poseł, przyjął klub pani marszałek, to łatwiej by nam się rozmawiało, ale to jest propozycja wynikająca z tej wersji.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę. Pan poseł przedstawiciel wnioskodawców.

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Nie mam tu formalnego głosu, ale...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pytam pana o opinię. Jest pan przedstawicielem wnioskodawców.

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Jestem temu przeciwny – tym zmianom. Nie wiem, czemu chcą państwo wyrzucić zdanie o tym, że ideologia bolszewicka ostrze swojej agresji wymierzyła przeciwko podstawowym wartościom człowieczeństwa i tradycjom cywilizacji europejskiej. Jakie jest uzasadnienie dla wyrzucenia tego zdania? To jest całkowicie niezrozumiałe.

Proszę państwa, uważam, że propozycja pani wiceprzewodniczącej jest w naszym przekonaniu nie do przyjęcia. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Wydaje mi się, że ostatnie zdanie wypełnia tę myśl, o którą chodziło.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Powtórzę to jeszcze raz. Chodziłoby tak naprawdę o wykreślenie tej części akapitu, który zacytuje: „Każda rewolucja dokonywana drogą krwawego zamachu stanu niesie za sobą zniszczenie i śmierć. Lewackie rewolty, chociaż często przykrywane pięknymi i górno-łotnymi hasłami, zawsze przynoszą terror i zbrodnię oraz krzywdę...”

Głos z sali:

To nie to.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czytam nie to. Przepraszam. „Zawsze prowadzą do terroru i zbrodni oraz wyrządzają krzywdę poszczególnym ludziom i całym społeczeństwom. Ostrze agresji rewolucji bolszewickiej wymierzone było przeciwko podstawowym wartościom człowieczeństwa i tradycjom cywilizacji europejskiej”.

W takim razie chcę zapytać o to, w czym mogą przeszkadzać w uchwale takie w pełni prawdziwe sformułowania?

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Nic nie przeszkadzają. Tylko, jak mówię, ostatnie zdanie, które zacytowałam, jest kwintesencją myśli, które są w poprzednich zdaniach. Tylko tyle. To nie o to chodzi. Nie piszemy tu wypracowania.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę. Pan poseł Sonik.

Posel Bogusław Sonik (PO):

Mam propozycję, żeby słowo „lewackie” zastąpić słowem „komunistyczne”. Druga propozycja to...

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Ale jesteśmy przy pierwszym akapicie. Przepraszam bardzo. Moja propozycja była taka, żeby ostatnie zdanie drugiego akapitu dołączyć do pierwszego.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Widzi pan, panie pośle. Dopuściłam pana do głosu.

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Przepraszam, ale... Rozstrzygnijmy tę...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Proszę, panie pośle. Poseł Piotr Babinetz.

Posel Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, wyraźnie widać, że problem polega na tej różnicy spojrzenia. Część państwa posłów zgadza się ewentualnie na potępienie samej rewolucji bolszewickiej, ale nie jej długotrwałych skutków. Czyli tego, że...

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Nieprawda. W następnym akapicie to jest.

Posel Piotr Babinetz (PiS):

Nie, nie w tym sensie. Długotrwałych skutków. Takich ideologicznych, że wiele lewackich ruchów na całym świecie, w mniejszym stopniu odwołując się do rewolucji bolszewickiej, komunizmu i do władzy sowieckiej – można podać przykład zbrodniczej działalności Che Guevary, dokonywało zamachów i mordów na całym świecie. W tej uchwale nie możemy odwoływać się do samej rewolucji bolszewickiej, ale także do jej długotrwałych skutków. Stąd sformułowanie o „lewackich rewoltach”. Dalszy ciąg jest potrzebny, żeby ta uchwała była ostrzeżeniem i potępiała tego typu zbrodniczą działalność na całym świecie, a nie tylko historyczny fakt zamachu bolszewickiego z 1917 r.

Zresztą myślę, że wbrew pozorom uchwała jest... Tu była obawa o kontekst międzynarodowy, że może wywołać to jakieś negatywne skutki. Myślę, że ta uchwała jest bardzo delikatna, bo nie odnosi się do czegoś, co poprzedzało zamach, przewrót bolszewicki, czyli do rewolucji francuskiej i ludobójstwa w Wandei. Jak rozumiemy, Francuzi na razie nie są gotowi na potępienie rewolucji francuskiej, więc nie odnosimy się do tego, żeby nie wywołać jakichś większych problemów europejskich, ale rewolucja francuska i ludobójstwo w Wandei *de facto* w naturalny sposób poprzedzało rewolucję bolszewicką.

Zatem ta wersja uchwały jest na tyle łagodna, że jest oczywiste, że trzeba ją przyjąć i nie unikać sformułowań, które odnoszą się do spadkobierców, epigonów bolszewizmu. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Chciałabym zwrócić uwagę, że tu celowo zostało użyte słowo „lewackie”, a nie „lewicowe”. To jest rozróżnienie, o którym mówił już pan poseł wnioskodawca. To jest użycie celowe. Nie chodzi tu o lewicowe ruchy społeczne czy o partie polityczne, tylko o skrajne lewackie.

Bardzo proszę, z wnioskiem formalnym zgłosiła się pani przewodnicząca Śledzińska-Katarasińska.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Tak. Proszę państwa, w tym momencie zaczynam obawiać się, że w takim składzie tej uchwały, żeby można było ją przyjąć... Oczywiście każdy jest wolny. Ma wolny mandat i może być przeciw, ale wydaje mi się, że nie na tym zależy klubowi Kukiz'15, żeby poszczególne kluby były przeciwko tej uchwale przy głosowaniu. Natomiast proszę dać nam szansę i nie prowadzić tu krótkiego kursu historii nowożytnej.

Pani przewodnicząca, może zrobimy jakąś przerwę. Może dwugodzinną. Wytypujmy przedstawicieli klubów. Spróbujmy ustalić wersję, bo ja się boję. To jest obszerny tekst. To jest poważna kwestia.

Tu zwracam się do przedstawiciela wnioskodawców. Panie pośle, żałuję, że nie udało się przeprowadzić dyskusji nad kształtem uchwały w gronie prezydium. Teraz jedni będą mówić, że lewactwo to to, inni – że tamto. Niektórzy będą mówić o Che Guevarze.

Powtarzam jeszcze raz. Propozycja, którą pani marszałek przedstawiała na konwencie seniorów. Klub Platformy. Naszym zdaniem wszystkie te intencje zostały zachowane. Zdaniem wnioskodawców zawsze będzie inaczej, bo oni pisali tę uchwałę. Zdaję sobie z tego sprawę. Tylko chyba chodzi nam o to, żeby Sejm mógł przyjąć uchwałę.

Być może tu będą sformułowania. Państwo przegłosują to większością, ale może mój klub nie będzie w stanie tego przyjąć. Proszę to zrozumieć.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Mam pytanie. Czy ta formuła była przyjęta jednogłośnie? Był sprzeciw Nowoczesnej.

Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska (PO):

Wczoraj pojawiła się prośba, żebyśmy spróbowali w klubach tak przygotować projekt tej uchwały, żeby była szansa przyjęcia tego projektu przez aklamację. Wydaje mi się, że taka uchwała tylko wtedy ma sens, kiedy wszystkie kluby, jak jest to przy wszystkich ważnych sprawach, oddają hołd tym osobom, które zginęły, napiętnują te zbrodnie. Rzeczywiście jeden klub – klub Nowoczesna – chciał, żeby było to rozpatrywane na posiedzeniu Komisji.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy pan poseł Brynkus się zgłaszał, czy mi się zdawało? Bardzo proszę.

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Zgłaszałem się. Powiem, że pan poseł Babinetz utwierdził mnie w moim stanowisku. Przywołane przez niego rzeczowe argumenty, podkreślam – rzeczowe, dowodzą trafności naszych sformułowań.

Proszę państwa, zdaję sobie sprawę z tego, że uchwała nie przejdzie przez aklamację. Zdaję sobie sprawę z tego, że nawet gdyby była w innym kształcie, też nie przeszłaby przez aklamację, bo zostałby zgłoszony sprzeciw. Uchwała jest wyrazem pewnego stanowiska polskiego Sejmu wobec bardzo tragicznego wydarzenia historycznego, które wymaga jednoznacznego potępienia.

Proszę państwa, w tym przypadku jesteśmy już trochę z tyłu w stosunku do innych państw. Pewną rzecz musimy po prostu nadrobić. Nie mam takich kompetencji, ale proponuję podjąć jednak jakąś decyzję w tej sprawie. Poprawki legislacyjne, stylistyczne i językowe są jak najbardziej trafne, natomiast chciałbym, żeby przyjęli państwo uchwałę w formie, którą zaproponowaliśmy.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Wiem, że propozycja pani przewodniczącej to była formalnie zgłoszona poprawka. Padła taka propozycja pani przewodniczącej?

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Tak.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Poddaję ją pod głosowanie.

Kto jest za przyjęciem zmiany zaproponowanej przez...

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Moja propozycja była przed dyskusją.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy ktoś chce, żeby propozycja została przypomniana? Czy członkowie Komisji pamiętają? Nie.

Kto jest za przyjęciem poprawki przedstawionej przez panią przewodniczącą Śledzińską-Katarasińską? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Bardzo proszę o przedstawienie wyników.

Sekretarz Eliza Kalita:

Za 7 głosów, 15 głosów przeciw.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Komisja nie przyjęła poprawki pani przewodniczącej. Powracamy do akapitu pierwszego. Czy są inne uwagi do tego akapitu? Rozumiem, że propozycja Biura Legislacyjnego... Proszę biuro o przedstawienie.

Legislator Tomasz Czech:

Pani przewodnicząca, chcielibyśmy, żeby początek tego akapitu brzmiał w następujący sposób: „Zbrodnica rewolucja bolszewicka, która wybuchła w Rosji przed stu laty, w listopadzie 1917 r., zmieniła oblicze tego państwa,” i na samym końcu: „i w samej Rosji do dzisiaj”. To są nasze poprawki.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Trochę za dużo tych przecinków.

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Same przecinki. Naprawdę.

Posel Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Ja mam taką wersję: „zmieniła oblicze tego świata”, a później: „znacznej części świata”.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Tak. Po prostu kolega nie przeczytał tej części, do której nie było uwag.

Legislator Tomasz Czech:

Tylko tę część, do której były uwagi. Nie czytałem całości.

Posel Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Dobrze. Ten akapit będzie brzmiał. Dziękuję bardzo. Przepraszam.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pan poseł wnioskodawca wnosił, żeby był to podstawowy tekst do naszej pracy, uważając większość propozycji za właściwe. Myślę, że mimo wszystko wszyscy wiedzą o co chodzi. Czy są uwagi do uwag zgłoszonych przez Biuro Legislacyjne? Czy jest sprzeciw wobec ich przyjęcia? Nie ma. Czy są zatem inne uwagi do tego akapitu? Nie ma. Komisja przyjęła akapit pierwszy wraz z korektami zaproponowanymi przez Biuro Legislacyjne.

Przechodzimy do akapitu drugiego. Myślę, że jeśli mamy tekst i uznaliśmy go za podstawowy, to rozumiem, że dyskutujemy nad tekstem ze zmianą wprowadzoną przez Biuro Legislacyjne. Bardzo proszę, czy do tego tekstu są uwagi? Proszę, pan poseł Bogusław Sonik.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Proponuję wyrzucić słowo „lewackie” i napisać „komunistyczne rewolty” oraz „inspirowane komunizmem”. Jest to bardziej trafne. Lewactwo pojawiło się dużo później. Pan poseł Brynkus porównywał to z socjalistami.

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Nigdy w życiu.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

No nie, ale mówię, że kontrast pomiędzy...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Właśnie odróżniał.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Proszę dać mi powiedzieć. Porównywał kontrast między lewactwem a socjalizmem do warunków historycznych tamtej epoki. To była zasadnicza różnica pomiędzy socjalistyczną lewicą demokratyczną a lewicą komunistyczną. W związku z tym proponuję, żeby używać takiego określenia. Czyli słowo „lewackie” zastąpić słowem „komunistyczne rewolty” oraz „inspirowane komunizmem”, bo trockizm, który jest ruchem lewackim, jest inspirowany komunizmem. Przecież to oni tworzą komunistyczną IV Międzynarodówkę.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę, opinia posła wnioskodawcy o tej propozycji.

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Zostało to wprowadzone, żeby pokazać odmiennosć lewicowości od innych skrajnych ideologii lewackich. Trockizm, Che Guevara. Kambodża, o czym państwo powinni wiedzieć. Proszę o tym pamiętać. Nie rozumiem, dlaczego państwo się temu sprzeciwiają? Czyżby czuli jakąś sympatię do tej ideologii, do tej postawy? Ja nie czuję czegoś takiego.

Merytorycznie jest to poprawne, natomiast chcą państwo pokazać, że jest to niewłaściwe ideowo – i tu absolutnie nie mają państwo racji. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Proszę bardzo. Pan poseł Szymon Giżyński.

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

Odniosę się jednym zdaniem do wszystkich zarzutów, które dotyczą tego akapitu, i jak się przed chwilą przekonaliśmy, do wszystkich innych.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

W tej chwili, panie posle, jesteśmy przy tym akapicie i proszę odnieść się tylko do niego.

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

Oczywiście. Niepotrzebnie panią sprowokowałem, pani przewodnicząca.

Także do tego odnosi się ta uwaga, bo bez przerwy mówią państwo o jakichś ekstremizmach, przesadach i innych tego typu rzeczach, natomiast materia tego akapitu, i wszystkich pozostałych, jest taka, że dyskutujemy o największych hekatombach, zbrodniach i szaleństwach w historii świata. W tej perspektywie to, co tutaj przedstawiono – projekt uchwały – jest wzorowym przykładem powściągliwości i kultury politycznej.

Drugi akapit. Jest tu zdanie: „Lewackie rewolty, chociaż często przykrywane pięknymi i górnolotnymi hasłami, zawsze prowadzą” itd. Myślę, że tu całkowicie niepotrzebna jest ta wstawka „choć często przykrywane pięknymi i górnolotnymi hasłami”. To jest rzekome i – myślę, że wbrew woli wnioskodawców – usprawiedliwianie kogoś, kto się na to łapie. Natomiast nie ma nic takiego, co równoważyłoby piękne i górnolotne hasła. Mogą, co najwyżej, być przykrywką, ale niczym pozytywnym.

To może u kogoś ewokować wrażenie częściowego usprawiedliwienia. Myślę, że dosadność treści zawartych w tym zdaniu byłaby jeszcze większa i zgodna z intencjami, gdyby po prostu były „lewackie rewolty zawsze prowadzą do terroru i zbrodni oraz wyrządzają krzywdę poszczególnym ludziom i całym społeczeństwom”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Proszę, pan przewodniczący Krzysztof Mieszkowski.

Poseł Krzysztof Mieszkowski (N):

Uważam, że te „górnolotne” to jest najlepszy kawałek tej uchwały i proszę go zostawić.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy pan poseł chciałby odnieść się do tego? Proszę.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Boże, jak pani przewodnicząca surowo nas traktuje. Chciałbym się odnieść do tego, co powiedział mój poprzednik.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jak to? Przecież dopuszczam cały czas, w przeciwieństwie do niektórych.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Ten fragment akurat trzeba zostawić, bo cechą tych rewolucji jest ćmienie, czyli opowiadanie o wspaniałym świecie, który nas spotka, i nabieranie się elit na tego typu hasła. O tym pisał Sołżenicyn.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

O opinię poproszę jeszcze posła wnioskodawcę.

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Ten akapit pozostawiamy bez zmian. Rozumiem stanowisko pana posła Giżyńskiego, ale...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Szkoda zrobiło się tego akapitu?

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Po wypowiedzi pana posła Sonika szkoda tego akapitu. Dziękuję panu Mieszkowskiemu za poparcie. Zrozumienie. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dobrze. Czy są inne uwagi do akapitu trzeciego? Rozumiem, że została zgłoszona zamiana „lewackie” na „komunistyczne”. Czy była to jedynie dyskusja? Czy pan poseł formalnie zgłasza tę zmianę?

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Nawet to napisałem.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Nawet pan to napisał. To dobrze. Czy są jeszcze inne uwagi? Nie ma. W takim razie głosujemy... Bardzo proszę, pan poseł Sośnierz.

Poseł Andrzej Sośnierz (PiS):

Myślę, że idąc za wnioskiem dotyczącym słowa „komunistyczne”, można rozważyć taką możliwość: „komunistyczne i lewackie”. To poszerza zakres tych zbrodniczych ideologii. Uwzględnimy wniosek posła i jednocześnie utrwalimy ten kierunek. Stawiam wniosek o dopisanie słowa „komunistyczne i” przed tym wszystkim.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Wydaje mi się, że „lewackie i komunistyczne” to jest masło maślane.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Tak jest na seminariach.

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Słowo „lewackie” konsumuje także komunizm, tak że nie ma potrzeby.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Przeprowadzimy głosowanie.

Kto jest za zmianą określenia „lewackie” na „komunistyczne”? Bardzo proszę.
Przepraszam. Zwracam się do pana posła.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

„Rewolty komunistyczne i inspirowane komunizmem”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

„Komunistyczne i inspirowane komunizmem”. Przepraszam bardzo. Kto jest za tą poprawką? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o podanie wyniku.

Sekretarz Eliza Kalita:

Za 1 głos, 15 głosów przeciw, 4 głosy wstrzymujące.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Poprawka nie zyskała akceptacji. Nie było innych uwag. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia akapitu drugiego?

Poseł Andrzej Sośnierz (PiS):

Zgłosiłem wniosek o zapis „komunistyczne i lewackie”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Przepraszam. Bardzo proszę. Kto jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez pana posła Sośnierza? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o wyniki.

Sekretarz Eliza Kalita:

Za 2 głosy, 3 głosy przeciw, 15 wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Komisja nie zaakceptowała poprawki. Czy są jeszcze inne wnioski do tego akapitu? Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego akapitu wraz z poprawką zaproponowaną przez Biuro Legislacyjne?

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Jest sprzeciw, pani przewodnicząca, bo uważamy, że jest to literatura albo sympozjum historyczne, a nie uchwała Sejmu.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Zatem poddaję pod głosowanie. Kto jest za przyjęciem tego akapitu wraz ze zmianą Biura Legislacyjnego? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o wynik.

Sekretarz Eliza Kalita:

Za 15 głosów, 6 głosów przeciw.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Komisja przyjęła akapit wraz z propozycją Biura Legislacyjnego.

Bardzo proszę, przechodzimy do akapitu trzeciego. Czy są uwagi? Przypominam, że pracujemy nad tekstem, który wstępnie zaakceptowaliśmy, z propozycją Biura Legislacyjnego. Czy są uwagi do tego akapitu? Bardzo proszę, pan poseł Bogusław Sonik.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Mam następującą uwagę. Cytuję fragment, którego będzie dotyczyła: „Gdy w 1939 r. komuniści sprzymierzyli się z narodowymi socjalistami, hekatombę nie udało się już powstrzymać, tym bardziej że wiele państw cywilizowanego świata jeszcze przez kilka kolejnych lat obojętnie lub z tajonym aplauzem przyjmowało demagogię Niemców, obłudną propagandę Sowietów”.

Jest to po prostu nieprawda. Jeszcze raz powtarzam, że po 1939 r. najpierw wypowiedziano wojnę, potem do 1945 r. alianci prowadzili zwycięską wojnę z Niemcami, Japonią i Włochami. To jest błąd historyczny, bo piszemy, że przyjmowano demagogię Niemców. Tę demagogię nazistowskich Niemiec przyjęły państwa Osi.

Jak rozumiem, jest to myśl odnosząca się do lat 40. i 50., ale tu brzmi fatalnie.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę, pan przewodniczący poseł Piotr Babinetz.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Przepraszam, myślałam, że pan już skończył.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Pytano mnie, czy poprawka. Nie ma poprawki. Uważam, że wnioskodawca powinien to zmienić.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę, pan poseł Babinetz.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Mam zapytanie do posła wnioskodawcy. Czy tu nie należałoby różnicować tych dwóch sytuacji? To znaczy: „tym bardziej że wiele państw cywilizowanego świata jeszcze przez kilka kolejnych lat” i teraz jest sformułowanie „obojętnie”, które ma odnosić się do Niemców, natomiast to „przy tajonym aplauzie” – nawet nie wiem, czy „tajonym”, czy tylko „aplauzie” – mogłoby odnosić się do Sowietów. Była pewna różnica w podejściu wielu państw świata do działań nazistowskich Niemiec w czasie II wojny światowej, a zupełnie inaczej podchodzono do Sowietów.

Przykład. Jeżeli chodzi o prezydenta Roosevelta, który udział Stanów Zjednoczonych w tej wojnie motywował koniecznością pokonania Niemców, a z drugiej strony chciał rozbić kolonialne imperium Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, natomiast Związek Sowiecki postrzegał jako demokrację nowego typu.

Inny był sposób patrzenia na Niemcy, a inny na Związek Sowiecki. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Proszę, pani poseł.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Konkretna poprawka. Po słowach „nie udało się już powstrzymać” proponuję postawić kropkę. W dalszym ciągu konsekwentnie uważamy, że to nie jest podręcznik historii, zwłaszcza, że jak widać, są różne zdania na temat końcówki tego zdania.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czyli mamy dwie propozycje. Bardzo proszę, pan poseł wnioskodawca.

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Jeśli mogę, to powiem, że chyba zapomnieli państwo o konferencjach – takich jak Casablanca, jak Jałta. Proszę państwa, to są konsekwencje. Zafascynowanie rewolucją bolszewicką, stosunek do Związku Sowieckiego, wyrażany choćby przez Churchilla, jest dowodem na popieranie Związku Sowieckiego, który wyrósł na bazie bolszewizmu.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

To nie jest seminarium.

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Seminarium. Kto wywołał taki seminaryjny charakter posiedzenia? Państwo. Kwestionując merytoryczny sens i zakres. Proszę państwa, wiele uchwał przechodzi na zasadzie pewnej dysputy. Cieszę się, że taka ma tu miejsce.

Propozycja pana przewodniczącego Babinetza jest propozycją, którą akceptuję w całej rozciągłości. To niuansowanie jest potrzebne. Nie zwróciliśmy na to uwagi, ale nie mamy zbyt przywiązania autorskiego do tego tekstu, więc akceptujemy to, co proponuje pan Piotr Babinetz. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Proszę, pan poseł Szymon Giżyński. Bardzo proszę prowadzić dyskusję zgodnie z przyjętym porządkiem. Teraz pan poseł Szymon Giżyński, a potem pan poseł Dariusz Pionkowski.

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

Mam zastrzeżenie do zdania w akapicie trzecim: „Gdy jednak w 1939 r. komuniści sprzymierzyli się z narodowymi socjalistami, hekatombę już nie udało się powstrzymać...”. Potem jest część zdania, o której przed chwilą mówiliśmy i o której jeszcze będziemy mówić. Zgodnie z prawdą historyczną i zgodnie z sensem tych tragicznych dla Polski wydarzeń proponuję, aby w tekście uchwały było, że w 1939 r. nie komuniści sprzymie-

rzyli się z narodowymi socjalistami tylko Niemcy z sowiecką Rosją. To był sojusz państwowy w imię racji stanu obu imperializmów.

Oczywiście jest to zdanie mocniejsze, ale zgodne z intencjami i z biegiem wypadków. Tak po prostu jest. To lepiej przywołuje grozę tych wydarzeń i w jakiś sposób to aktualizuje. To jest przekleństwo ideologii, że ona jest instrumentalizowana.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pan poseł Piontkowski. Proszę.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Popierając to, co mówił pan poseł Babinetz, wydaje mi się, że wspomnianie Niemców w końcowym fragmencie akapitu trzeciego nie jest potrzebne. Pan poseł wnioskodawca i pan poseł Sonik mówili o tym, że to akceptowanie odnosiło się przede wszystkim do ideologii bolszewickiej, sowieckiej lub komunistycznej, jak byśmy ją z pewnością nazwali. Natomiast nie wydaje mi się, żeby poza państwami Osi większość państw zachodnioeuropejskich popierała w jakiś sposób tę demagogię niemiecką. Nawet jeśli te państwa nie prowadziły realnych działań wojennych, to sam fakt wypowiedzenia wojny nazistowskiemu Niemcom pod rządami Hitlera powoduje, że trudno uznać, że te państwa popierały demagogię niemiecką.

Stąd daję wnioskodawcom pod rozwagę możliwość wprowadzenia takiej zmiany zdania końcowego. Proponuję wykreślenie słowo „Niemców” i zostawić jedynie słowa „propagandy Sowieców”. Zamiast określenia „wiele kolejnych lat” użyć słów „wiele lat”, ponieważ to, o czym mówił pan wnioskodawca, odnosiło się nie tylko do czasu wojny, ale także okresu powojennego.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Być może nie byłoby wojny, gdyby niektóre państwa nie odnosiły się tak do tego, co działo się w Niemczech.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

To prawda, ale ten akapit odnosi się do 1939 r. i następstw tego roku.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę, pan poseł Bogusław Sonik.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Ponieważ wnioskodawca nie spełnił mojej nadziei na wprowadzenie pewnej zmiany, wnioskuję o wykreślenie ostatniego zdania. Zacytuje: „Jedną z największych ofiar rewolucji bolszewickiej stała się Polska. W 1920 r. dzięki męstwu polskich żołnierzy udało się zatrzymać postęp rewolucji w Europie. Gdy jednak w 1939 r. komuniści sprzymierzyli się z narodowymi socjalistami, hekatombę nie udało się już powstrzymać”. Kropka. Resztę wykreślić.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tym sposobem pan poseł poparł wniosek.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Tak. Z przyjemnością poparłem.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Wycofał się pan ze swoich uwag. Tak to zrozumieliśmy.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

On jeszcze nie był głosowany.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Proszę, pan poseł Piotr Babinetz.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Doprecyzuję moją propozycję z poprzedniej wypowiedzi. W przypadku przyjęcia ostatni fragment brzmiałby: „tym bardziej że wiele państw cywi-

lizowanego świata jeszcze przez kilka kolejnych lat obojętnie przyjmowało demagogię Niemców, a z aplauzem obłudną propagandę Sowietów”.

Zgadzam się, że jeżeli chodzi o propagandę Sowietów, to nie trwało to kilka lat, tylko dłużej.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Można napisać, że „przez kolejne lata”. Jedno słówko mniej i to zmienia sens.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

To może tak: „przez kolejne lata”. Ale obojętność wobec demagogii Niemców trwała krócej.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Teraz zgadzam się z uwagą pani przewodniczącej, że nie możemy prowadzić seminarium. Trzeba sobie ułatwiać zadanie.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Czyli będzie tak: „tym bardziej że wiele państw cywilizowanego świata jeszcze przez kolejne lata obojętnie przyjmowało demagogię Niemców, a z aplauzem obłudną propagandę Sowietów”. Tak mogłoby to być.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Rozumiem, że to był znak poparcia.

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Tak.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję. Czy są jeszcze jakieś inne uwagi do tego akapitu? Pan poseł Giżyński.

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

Popieram tę wersję tekstu, którą autoryzowała pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

To będzie dwa razy „Niemców” i „Sowietów” w jednym zdaniu? Dobrze. Kończymy.

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

Proponuję taką poprawkę: „Niemcy sprzymierzyły się z sowiecką Rosją”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Przegłosujemy poprawkę pani poseł Śledzińskiej-Katarasińskiej, czyli wykreślenie części zdania po słowie „powstrzymać”.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o wyniki głosowania.

Sekretarz Eliza Kalita:

Za 6 głosów, 14 głosów przeciw.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Przepraszam, nie usłyszałam.

Sekretarz Eliza Kalita:

Za 6 głosów, 14 głosów przeciw.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Poprawka nie zyskała akceptacji Komisji. Przechodzimy do głosowania nad poprawką pana przewodniczącego Babinetza, czyli to rozdzielenie, zniuansowanie. W stosunku do Niemców obojętność i aplauz w stosunku do sowieckiej propagandy. Rozumiem, że jest to poprawka formalna.

Bardzo proszę, kto jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez pana przewodniczącego Babinetza? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o wyniki.

Sekretarz Eliza Kalita:

Za 14 głosów, brak głosów przeciw, 4 głosy wstrzymujące się.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Komisja przyjęła tę poprawkę. Czy pan poseł podtrzymuje? Rozumiem, że obie poprawki zostały złożone w formie pisemnej? Są napisane. Dobrze.

Kto jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez pana posła Szymona Giżyńskiego? Kto jest przeciw? I kto się wstrzymał? Proszę podać wynik.

Sekretarz Eliza Kalita:

Za 1 głos, 4 głosy przeciw, 10 głosów wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Poprawka nie zyskała akceptacji Komisji. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia akapitu trzeciego wraz z przyjętą poprawką pana posła Babinetza i korektami Biura Legislacyjnego? Bardzo proszę.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Mam pytanie. Wydaje nam się, że była jeszcze poprawka pana posła Sonika.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Wycofał się.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Tak? Dobrze.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Wycofał się. To była poprawka jednobrzmiąca. Taka sama.

Nie słyszę sprzeciwu. Komisja przyjęła akapit trzeci wraz z przyjętymi poprawkami.

Przechodzimy do akapitu czwartego. Bardzo proszę, czy są uwagi do akapitu czwartego? Proszę, pan poseł Bogusław Sonik.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Chciałbym, żeby wnioskodawca wyjaśnił mi, co miał na myśli pisząc o „braku woli” i „konsekwencji mocarstw zachodnich”? Czy ma pan na myśli to, że wtedy nie wypowiedziano Związkowi Radzieckiemu wojny?

Ten akapit jest już końcowy, ostatni? Proponuję wykreślenie słowa „nawet”: „Każdy cywilizowany człowiek powinien odrzucić zło niesione przez ideologię komunistyczną”. To jest kolejny akapit? Dobrze. To mam jedynie pytanie o wyjaśnienie.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę, pani poseł Lichocka.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Tu jest takie sformułowanie, że „możliwe stało się rozprzestrzenianie się rewolucji komunistycznej w wielu krajach w Europie oraz poza nią”. Byliśmy jedną z ofiar bolszewizmu i nie uważam, żeby w naszym kraju rozprzestrzeniała się rewolucja komunistyczna. Po prostu byliśmy pod sowiecką okupacją. Dlatego to zdanie wydaje mi się bardzo nieszczęśliwe.

Czwarty akapit. To jest zdanie: „W wyniku konfliktu z dotychczasowymi sojusznikami – Niemcami i Rosją oraz z braku woli i konsekwencji mocarstw zachodnich sprzymierzonych w ramach koalicji antyniemieckiej od 1945 r. możliwe stało się rozprzestrzenianie się rewolucji komunistycznej w wielu krajach w Europie i poza nią”.

To nie było w naszym przypadku i w przypadku naszych sąsiadów rozprzestrzenianie się rewolucji komunistycznej, tylko mówiąc językiem Moskali – strefa wpływów, a mówiąc po polsku – okupacja sowiecka. W naszym kraju nie rozprzestrzeniała się żadna rewolucja sowiecka. Dominację moskiewską przywieziono na czołgach Armii Czerwonej.

Dlatego uważam, że nie możemy pozwalać na nieprawdę. Dlatego ten akapit trzeba wyrzucić albo napisać inaczej.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Pani przewodnicząca?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pan poseł Dariusz Piontkowski.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Częściowo konsumując to, co przed chwilą mówiła pani poseł Lichocka, proponuję wyrzucenie zaimka „się”, bo „się” to jakby samo się rozprzestrzeniało, natomiast jeśli wyrzucimy „się”, to pozostanie rozprzestrzenianie. Przecież Związek Sowiecki rozprzestrzeniał tę ideologię.

Głos z sali:

Podbojami.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Tak, ale w przypadku państw afrykańskich i azjatyckich nie możemy mówić o podboju. Tam zaszczerpiono tę ideologię, ale nie było tak, że wojska sowieckie przyjechały i wprowadziły siłą.

Miejscowe bojówki komunistyczne, które posługiwały się tą propagandą, o czym mówiliśmy przy okazji poprzedniej części tej uchwały, potrafiły przejąć władzę przy sowieckiej pomocy. To prawda, ale nie było tak jak w Polsce, gdzie armia radziecka wjechała i wprowadziła nowy system, wprowadziła swoich nominatów, którzy rządzą tu przez kilkadziesiąt lat.

Pozbycie się tego zaimka zmieni nieco sens zdania i pokaże, że ta ideologia sama się nie rozprzestrzeniała, tylko ktoś ją rozprzestrzeniał. W związku z tym składam taką poprawkę formalną.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pani poseł Mirosława Stachowiak-Różecka.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Kiedy czytam ten akapit, początek zdania, to trochę dołączam do głosu pana posła Sonika. Jeśli można, to nieco sprecyzuję problem. Tu jest tak napisane: „W wyniku konfliktu pomiędzy dotychczasowymi sojusznikami – Niemcami i Rosją” – to jest zrozumiałe – „oraz braku woli i konsekwencji mocarstw zachodnich, sprzymierzonych w ramach koalicji, możliwe stało się...”. I tu „brak woli i konsekwencji”, powiem szczerze, nie daje mi spokoju. Czy to znaczy, że nie mieli wolnej woli? Czy nie mieli woli do czegoś? Chodzi mi o czystą polszczyznę. Nie widzę kontynuacji kontekstu.

„Braku woli i konsekwencji”. Również pojawia się pytanie o tę konsekwencję. Czy w ogóle nie byli konsekwentni, niekonsekwentni w tej sprawie czy niekonsekwentni w tej sytuacji? To sformułowanie „oraz braku woli i niekonsekwencji”, jeżeli je pominiemy, prowadzi do tego, że z powodu „braku woli i konsekwencji możliwe stało się rozprzestrzenianie rewolucji komunistycznej w wielu krajach”. Chodzi mi o kwestie czysto językowe.

Wydaje mi się, że jest to taka plątanina słów, że nie oddaje państwa rzeczywistej intencji.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, pani poseł Joanna Lichocka.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Zauważyłam, że również w projekcie Platformy Obywatelskiej jest podobnie sformułowany akapit, ale wydaje mi się, że trochę zgrabniej składniowo i językowo. Może do projektu uchwały wzięlibyśmy trzeci akapit z tekstu Platformy Obywatelskiej?

Już czytam: „Od 1945 r. przy braku woli i konsekwencji mocarstw zachodnich, sprzymierzonych w koalicji antyniemieckiej, możliwy stał się import rewolucji komunistycznej do wielu krajów w Europie oraz poza nią. Do milionów ofiar rosyjskiej rewolucji bolszewickiej doszły setki milionów jej ofiar na całym świecie, a przerażające skutki komunistycznych eksperymentów ekonomicznych zrujnowały gospodarki kilkudziesięciu państw świata”.

Przeczytałam cały akapit trzeci. Proponuję zamienić akapit czwarty w uchwale tym akapitem trzecim.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, pan poseł Krzysztof Czabański.

Posel Krzysztof Czabański (PiS):

Generalnie zgadzam się z tym, co powiedziała poseł Lichocka, żeby dokonać tej zamiany, ale z jedną korektą. Zamiast „braku woli i konsekwencji”, bo jest to rzeczywiście sformułowanie niezręczne, proponuję „w wyniku błędnej polityki mocarstw zachodnich”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję za uwagi. Czy są jeszcze jakieś inne?

Czyli formalnie została zgłoszona propozycja pani poseł Lichockiej, która przyjęła uwagę pana posła. To jest wspólna propozycja pani poseł Lichockiej i posła Czabańskiego. Proszę, pan poseł Brynkus.

Posel Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Jestem człowiekiem bardzo logicznym i dlatego też jeśli jest logiczna propozycja, która odpowiada istocie i merytorycznemu kształtowi uchwały, to akceptuję taką propozycję. Zgadzam się z tą propozycją, z tym że mam jedną uwagę związaną z tym, co mówiła pani poseł Lichocka.

Słowo „import” zawarte w propozycji Platformy Obywatelskiej oznacza, że nastąpił pożądany napływ tej ideologii.

Posel Joanna Lichocka (PiS):

Przywieźli czołgami.

Posel Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Dobrze.

Posel Małgorzata Kidawa-Błońska (PO):

„Import” był w pana projekcie.

Posel Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Dobrze. Proszę pani, nie wszystko muszę przyjmować w bezkrytyczny sposób. Bardzo dziękuję za tę propozycję. Jeżeli uważają państwo, że tak powinno być, to akceptuję to w kształcie zaproponowanym przez panią poseł Lichocką i pana posła Czabańskiego. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Głosujemy. Kto jest za poprawką zgłoszoną przez...

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Przepraszam.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Przepraszam. Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Czy moglibyśmy jeszcze prosić o odczytanie tego fragmentu, ponieważ wydaje nam się, że został stworzony na bazie pierwotnego projektu, do którego były uwagi językowe.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Proszę, poseł Joanna Lichocka.

Posel Joanna Lichocka (PiS):

„Od 1945 r. w wyniku błędnej polityki mocarstw zachodnich, sprzymierzonych w koalicji antyniemieckiej, możliwy stał się import rewolucji komunistycznej do wielu krajów w Europie oraz poza nią. Do milionów ofiar rosyjskiej rewolucji bolszewickiej doszły setki milionów jej ofiar na całym świecie, a przerażające skutki komunistycznych eksperymentów ekonomicznych zrujnowały gospodarki kilkudziesięciu państw świata”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Proszę.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Jeśli mogę. Mamy podobną propozycję. Chodzi o konsekwentne zastosowanie w całej uchwale skrótu „r.”. Dotyczy to tego fragmentu. Językoznawcy proponowali też zamianę sformułowania „import” na „rozprzestrzenianie się”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

To jest zmiana merytoryczna.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Zamianę kolejności słów i sformułowanie „do milionów rosyjskich ofiar rewolucji”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jak tam było?

Posel Joanna Lichočka (PiS):

„Do milionów ofiar rosyjskich rewolucji bolszewickiej”.

Legislator Tomasz Czech:

Czy „do milionów rosyjskich ofiar?”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pan poseł Brynkus.

Posel Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Propozycja Biura Legislacyjnego jest godna uwagi. Często mam manierę takiego „sowieckiego pisania”, natomiast powinno być „rosyjskich ofiar bolszewickiej rewolucji”. W ten sposób.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dobrze. Czyli przyjmujemy również uwagi Biura Legislacyjnego. Czy jest tam jeszcze jakaś uwaga?

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Legislator proponuje słowo „doszło” zamienić słowem „dołączyły”. Nie wiem, czy...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

„Doszło”. Nie „dołączyły”.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Dobrze.

Głos z sali:

„Dołączyły” brzmi lepiej.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

„Dołączyły”? To będzie miało taką wymowę, że chętnie dołączali z kwiatami i śpiewem na ustach. Bardzo proszę, pan poseł Jacek Świat.

Posel Jacek Świat (PiS):

Wydaje się, że my...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Przepraszam, ja też poparłabym „dołączyły”. Myślałam o czym innym. Wycofuję to, co powiedziałam.

Posel Jacek Świat (PiS):

Mam uwagę językową. W moim przekonaniu błędne jest sformułowanie „import do”. Importuje się coś z, od kogoś. Na zewnątrz się eksportuje. Zdecydowanie należy zmienić to słowo na „eksport”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę, pani poseł. Poprawki.

Posel Joanna Lichočka (PiS):

Czuje się bezradna.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

To znaczy?

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

To znaczy, że po prostu nie wydaje mi się, że w tej chwili powinniśmy wprowadzać słowo „eksport”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Mnie się wydaje, i znowu zgodzę się z tym, że znowu zaczynamy seminarium, i skończmy to. Bardzo proszę, pan poseł Bogusław Sonik.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Myślę, że spokojnie może zostać to słowo, dlatego że to była przecież „maskirowka”. Komuniści wszędzie przychodził na „zaproszenie” rodzimej zdrady.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tej wspólnej propozycji, ale zgłoszonej przez panią poseł Lichocką? Nie słyszę sprzeciwu. To jest cały akapit. Czy tak?

Głos z sali:

Tak.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czyli rozumiem, że Komisja przyjęła akapit czwarty. Przechodzimy do akapitu piątego. Tu zgłaszał się pan poseł Sonik

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Zgłaszałem się, żeby wyrzucić słowo „nawet” ze zdania: „Każdy cywilizowany człowiek powinien odrzucić zło niesione przez ideologię komunistyczną, nawet przystrojoną w szaty rzekomej sprawiedliwości społecznej”. To nie ma żadnego usprawiedliwienia, a słowo „nawet” brzmi jak usprawiedliwienie. Proponuję wyrzucić i napisać: „Każdy cywilizowany człowiek powinien odrzucić zło niesione przez ideologię komunistyczną, przystrojoną w szaty rzekomej sprawiedliwości społecznej”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję. Proszę, pani poseł Stachowiak-Różecka.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Mnie absolutnie nie podoba się sformułowanie „cywilizowany człowiek”. Na tym opiera się całe to zdanie. Na jakimś kompletnie absurdalnym... Przepraszam, nie będę rozwijać dyskusji, bo w oczach wnioskodawcy widzę zrozumienie i słyszę, że możemy zaproponować wykreślenie całego zdania, bo budzi to pewne kontrowersje.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pan poseł Krzysztof Czabański.

Poseł Krzysztof Czabański (PiS):

Proponowałbym wyrzucić całe to zdanie albo skreślić je po słowach „niesione przez ideologię komunistyczną”. Bez tego całego „przystrojenia” i bez „cywilizowanego człowieka”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Najdalej idącą jest propozycja pani poseł Różeckiej. Poddam ją pod głosowanie. Kto jest za wykreśleniem...

Głos z sali:

Może czy jest sprzeciw?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy jest sprzeciw wobec wykreślenia tego akapitu? Jest sprzeciw. Bardzo proszę, poddaję pod głosowanie.

Kto jest za wykreśleniem omawianego akapitu? Skrócenie zawsze służy uchwale. Co do tego się zgadzamy. To są rzeczy, które się powtarzają. Bardzo proszę, akapit... Nie wiem, który to jest. Przedostatni. Czy są uwagi?

Poseł Krzysztof Czabański (PiS):

Ale wyniki głosowania.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Zapomniałam. Bardzo proszę. Jednogłośnie. Nie, no jak? Był sprzeciw. Przepraszam. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał.

Sekretarz Eliza Kalita:

Za 16 głosów, 1 głos przeciw.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Komisja zdecydowała o skreśleniu tego akapitu. Bardzo proszę, przechodzimy do przedostatniego akapitu. Pani poseł Joanna Lichočka.

Poseł Joanna Lichočka (PiS):

Chciałabym poddać pod rozważenie wnioskodawcy i Wysokiej Komisji wykreślenie tego akapitu, bo troszeczkę to powtarzamy. Oczywiście we wcześniejszej części tekstu nie ma chyba „cywilizacji łacińskiej”, więc jest to istotny wątek, który można włączyć do tej uchwały, ale mam wrażenie, że już to wszystko, co jest w akapicie, powiedzieliśmy.

Może skrócenie i pozostawienie akapitu, który jest w tekście projektu Platformy Obywatelskiej, że „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej potępia ideologię, która doprowadziła do tragedii wielu milionów ludzi i oddaje hołd wszystkim ofiarom bolszewickiej rewolucji”. Skrót często sprzyja wartości uchwały, ale to do dyskusji.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Rozumiem, że propozycja jest taka, żeby wykreślić oba ostatnie akapity i umieścić tam akapit zaproponowany przez panią poseł.

Bardzo proszę, pan poseł Brynkus.

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Jak najbardziej zgadzam się z tą propozycją. Kiedy mówiła pani o pierwszym akapicie do wykreślenia – czyli przedostatnim, to zauważyłem pewną koincydencję faktów, że jeśli pani marszałek pozwoli, to skorzystamy z państwa propozycji i przyjmujemy takie zakończenie. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję. Czy są jeszcze jakieś uwagi? Rozumiem, że pani poseł Lichočka zgłosiła ostateczną wersję? Bardzo proszę, pan poseł Sośnierz.

Poseł Andrzej Sośnierz (PiS):

Chciałbym zwrócić uwagę, że wszystkie wcześniejsze akapity to opisanie stanu rzeczy. Akapit przedostatni jest podsumowaniem i wyrażeniem stanowiska. Wcześniejsze opisanie stanu rzeczy nie kończy się konkluzją. Konkluzją są dwa ostatnie akapity. Jestem za tym, żeby to pozostało, bo inaczej ta uchwała zostanie jedynie opisaniem stanu rzeczy, a nie potępieniem.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę, czy są jeszcze jakieś uwagi, czy poddajemy pod głosowanie? Bardzo proszę, pan poseł Krzysztof Czabański.

Poseł Krzysztof Czabański (PiS):

Moja propozycja jest taka, żeby skreślić przedostatni akapit, ale nie zastępować go wersją przedstawioną przez panią poseł, tylko zostawić to ostatnie zdanie, które jest w wersji po uwagach Biura Legislacyjnego, które mamy przez sobą.

Poseł Joanna Lichočka (PiS):

Ale trzeba potępić ideologię.

Poseł Krzysztof Czabański (PiS):

Proszę.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę, pani poseł.

Posel Joanna Lichocka (PiS):

W takim razie ostatecznie skorygowałabym tę swoją poprawkę w ten sposób, że ostatni akapit, to, co jest w tej chwili, wyrzucamy...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Wyrzucamy dwa akapity.

Posel Joanna Lichocka (PiS):

Dwa akapity. W tym miejscu piszemy: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej potępia zbrodniczą ideologię, oddaje hołd...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jaką ideologię?

Posel Joanna Lichocka (PiS):

...wszystkim ofiarom bolszewickiej.

Posel Krzysztof Czabański (PiS):

Czy moglibyśmy wyrzucić przedostatni i dopiero wtedy rozpatrywać ostatni?

Posel Joanna Lichocka (PiS):

Dobrze. Zaplątałam się. W takim razie przyjmujemy propozycję Krzysztofa Czabańskiego.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Wszystko jedno. Jeśli tak jest wygodniej.

Posel Joanna Lichocka (PiS):

Propozycja Krzysztofa Czabańskiego sprowadza to do słów: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej oddaje hołd wszystkim ofiarom bolszewickiej i lewackiej przemocy na całym świecie”. Chciałabym, żebyśmy oprócz oddania hołdu potępiли ideologię. Zamiast dwóch akapitów chciałabym w jednym zdaniu potępić i oddać hołd.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Proszę jeszcze raz przeczytać tę propozycję. To, co ma być zamiast dwóch ostatnich akapitów.

Posel Joanna Lichocka (PiS):

„Sejm Rzeczypospolitej Polskiej potępia ideologię, która doprowadziła do tragedii wielu milionów ludzi, i oddaje hołd wszystkim ofiarom bolszewickiej i lewackiej przemocy na całym świecie”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy ta propozycja konsumuje to, co proponuje poseł Czabański? Czy to jest propozycja dalej idąca?

Posel Joanna Lichocka (PiS):

To jest konsumpcja propozycji.

Posel Krzysztof Czabański (PiS):

Nie wiem. Propozycja pani poseł Lichockiej idzie dalej, bo nie tylko skreśla, ale i dodaje.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę, pani marszałek.

Posel Krzysztof Czabański (PiS):

W takim razie wycofuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Wycofuję. No właśnie.

Posel Małgorzata Kidawa-Błońska (PO):

Ponieważ ta uchwała miała odnosić się do rewolucji, jeżeli dajemy ten ostatni akapit, podkreślamy moc i tragedię rewolucji bolszewickiej. Natomiast przechodzenie do lewackiej przemocy na całym świecie, do tego, co działo się później, to już nie ta historia. Nie ta opowieść.

Poseł Joanna Lichočka (PiS):

No nie do końca. Jednak o tym mówimy.

Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska (PO):

Ale to jest uchwała rocznicowa, przypominająca, a nie seminarium czy praca naukowa. Naprawdę możemy przygotować kolejną. Trzymajmy się. Nie piszmy referatów, tylko uchwały, które puentują. To jest moje zdanie.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Proszę, jeszcze raz pan Krzysztof Czabański. Rozumiem, że wycofuje pan swoją propozycję?

Poseł Krzysztof Czabański (PiS):

Wycofuję swoją, żeby była rozpatrywana propozycja pani poseł Lichočkiej. Chciałbym jednak polemizować z opinią pani marszałek, ponieważ cała uchwała wykracza poza rewolucję bolszewicką. Mówi o jej konsekwencjach. W związku z tym ten hołd sformułowany w końcówce tekstu powinien być oddany nie tylko ofiarom rewolucji bolszewickiej, którą kojarzymy z 1917 r. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy jest jeszcze potrzeba, żeby pani poseł przedłożyła...

Poseł Joanna Lichočka (PiS):

Tak.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Proszę, pani poseł.

Poseł Joanna Lichočka (PiS):

„Sejm Rzeczypospolitej Polskiej potępia ideologię, która doprowadziła do tragedii wielu milionów ludzi, i oddaje hołd wszystkim ofiarom bolszewickiej i lewackiej przemocy na całym świecie”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Poddaję tę propozycję...

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Jeśli można?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tak. Przedstawiciel wnioskodawców.

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Jeśli można. Propozycja zakończenia uchwały przedstawiona przez Platformę Obywatelską konsumuje te wszystkie okoliczności. Zatem jeśli mamy dokonywać przemodelowania dwóch ostatnich akapitów w jeden, to zrobimy to w ten sposób. Zgadzam się z panem posłem Sośnierzem, że tam jest pewnego rodzaju wytłumaczenie. Sądzę, że dobrym rozwiązaniem będzie przyjęcie zakończenia tej uchwały wersją Platformy Obywatelskiej: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej potępia ideologię, która doprowadziła do tragedii wielu milionów ludzi, i oddaje hołd wszystkim ofiarom bolszewickiej rewolucji”.

Następstwa rewolucji to lewacka przemoc. Musimy dokonać pewnej generalizacji. Nie będziemy po kolei wyluszczać wszystkich zdarzeń: wojny polsko-bolszewickiej, wojny z Mongołami itd. To nie ma sensu.

Naprawdę, ta propozycja konsumuje wszystkie inne. W tekście jest mowa o lewackiej przemocy, więc, proszę państwa, to naprawdę jest dobre rozwiązanie i dziękuję bardzo.

Poseł Joanna Lichočka (PiS):

Jeżeli pan tak uważa, to wycofuję się.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czyli przejmie pani tę propozycję, bo pan poseł nie może zgłosić.

Poseł Joanna Lichočka (PiS):

Tak. Dobrze. W takim razie proszę przeczytać jeszcze raz.

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Zamiast tych dwóch akapitów: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej potępią tragedię, która doprowadziła do tragedii wielu milionów ludzi, i oddaje hołd wszystkim ofiarom bolszewickiej rewolucji”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia ostatniego akapitu w tej wersji? Nie ma. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia uchwały wraz z poprawkami przyjętymi przez Komisję? Nie ma.

Legislator Tomasz Czech:

Pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Proszę.

Legislator Tomasz Czech:

Rozumiem, że ostatnia poprawka zostanie zgłoszona na piśmie.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Na piśmie. Oczywiście. Ona jest na piśmie. Jeśli biuro jej nie ma, to za chwilę dostanie.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Pani przewodnicząca...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pan poseł Sonik.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Pani przewodnicząca, chciałbym, żeby to zostało przegłosowane. Co mam zrobić?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Zgłosić sprzeciw.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Proszę o przegłosowanie. Zgłaszam sprzeciw.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę, kto jest za przyjęciem uchwały w kształcie przyjętym przez Komisję wraz z poprawkami zaakceptowanymi przez Komisję? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Bardzo proszę.

Sekretarz Eliza Kalita:

Za 13 głosów, nie było głosów przeciw, 2 głosy wstrzymujące się.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Komisja przyjęła projekt uchwały. Będzie rekomendowała Sejmowi przyjęcie projektu uchwały. Nie wybraliśmy posła sprawozdawcy. Jako sprawozdawcę proponuję panią poseł Elżbietę Zielińską. Czy są inne propozycje? Czy pani poseł zgadza się? Dziękuję bardzo. Zamykam pierwszy punkt porządku posiedzenia.

Przystępujemy do punktu drugiego porządku dziennego – rozpatrzenie wniosku i poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o Instytucie Solidarności i Odwagi z druków nr 1970 i 1978.

W czasie drugiego czytania został zgłoszony wniosek o odrzucenie i 19 poprawek. Niestety nie ma pani przewodniczącej Śledzińskiej-Katarasińskiej, a ona powinna przedstawić wniosek.

Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska (PO):

Może ja spróbuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jeśli pani marszałek jest upoważniona, to bardzo proszę.

Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska (PO):

Jestem.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Oczywiście. Bardzo proszę, pani marszałek.

Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska (PO):

Klub Platforma Obywatelska zgłosił wniosek o odrzucenie tego projektu. Powiem tak – sposób procedowania tego projektu i tworzenie nowej instytucji nas nie przekonuje. Pani minister przekonała nas o tym, mówiąc, że pieniądze są potrzebne na wykonanie pilnych, bardzo ważnych zadań, ale naszym zdaniem, gdyby instytucje, które funkcjonują, dostały na to tak duże środki, miały nadzór pani minister i ukierunkowane działania, mogłyby świetnie realizować to zadanie.

Poprawki, które dziś przeczytaliśmy, porządkują i wyjaśniają wiele spraw, ale naszym zdaniem tworzenie nowej instytucji jest w tym momencie bezzasadne, choć zgadzamy się z tymi rzeczami, które trzeba objąć ochroną. Mówiła o tym pani minister.

Kiedy ten projekt uchwały był zgłaszany, to tego wszystkiego nie było.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Jest jeden głos. Czy są inne? Bardzo proszę, pani poseł Joanna Lichocka.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Zgłaszam sprzeciw i myślę, że nie muszę uzasadniać.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Wniosek poddaję pod głosowanie.

Bardzo proszę, kto jest za odrzuceniem projektu ustawy? Za przyjęciem wniosku. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Bardzo proszę.

Sekretarz Eliza Kalita:

Za 3 posłów, 12 posłów przeciw.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Komisja nie przyjęła wniosku, zatem przechodzimy do poprawek. Bardzo proszę panią poseł Joannę Lichocką o przedstawienie poprawki nr 1.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Poprawka nr 1 dotyczy tytułu. Chcemy zmienić nazwę instytutu z Instytutu Solidarności i Odwagi na Instytut Solidarności i Męstwa. Na sali sejmowej mówiłam, że wydaje nam się, że słowo „męstwo” bardziej odpowiada cechom, którymi musieli wykazać się ludzie, którzy ratowali Polaków i polskich obywateli w XX w. „Męstwo” jest słowem bardziej odpowiednim z tego względu, że kiedy będziemy nadawać odznaczenia (jeśli zostanie przyjęta poprawka o orderze), to w swojej nazwie będą miały łacińską nazwę męstwa. Proszę o zaakceptowanie tej poprawki – Instytut Solidarności i Męstwa.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są pytania? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Urszula Sęk:

Mamy uwagę zawartą w zestawieniu o łącznym głosowaniu nad poprawkami nr 1, 2, 6, 10, 11, 13, 14, 15 i 17. Chcemy zwrócić uwagę na fakt, że ustawa o orderach i odznaczeniach, kiedy określa nazwy konkretnych odznaczeń, to nie używa cudzysłowu. Prosimy o upoważnienie do tego, żeby wszędzie tam, gdzie jest nazwa odznaczenia, usunąć cudzysłów.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tak jest. Myślę, że nie ma sprzeciwu. Czy jest sprzeciw? Nie. Tak że jak najbardziej należy usunąć cudzysłów. Czy ktoś jeszcze w tej sprawie? Poddaję pod łączne głosowanie poprawki wymienione przez Biuro Legislacyjne. Bardzo proszę, kto jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o wynik.

Sekretarz Eliza Kalita:

Za 14 głosów.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Poprawka nr 3. Poseł Joanna Lichocka.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Chcemy dodać słowo „w szczególności”, żeby było opisane to, czym w szczególności ma zajmować się instytut. To ułatwi również działanie instytutu, gdybyśmy nie ujęli jakiejś działalności w tym wyliczeniu. Zatem proponujemy: „Do zadań instytutu należy w szczególności...” i potem tak, jak jest w wyliczeniu, czyli prowadzenie, inicjowanie, wspieranie badań naukowych. Dalej jak w tekście projektu.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję. Czy do tego są pytania lub uwagi? Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto jest za przyjęciem poprawki nr 3? (15) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Przechodzimy do poprawki nr 4.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

W art. 3 ust. 2 pkt 2 chcemy nadać brzmienie: „Prowadzenie oraz poszerzanie baz danych, księgozbiorów i archiwów w zakresie ustalonym w ust. 1, w tym także powierzonego zasobu archiwalnego”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Biuro Legislacyjne.

Legislator Urszula Sęk:

Mamy propozycję połączenia poprawek, zawarlibyśmy to w dodatkowym sprawozdaniu.

Byłyby to poprawki nr 4, 5, 7 i 8. To są poprawki, które nazwałyśmy „za granicą”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Które?

Legislator Urszula Sęk:

Poprawki nr 4, 5, 7 i 8.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są pytania i uwagi? Poddaję pod głosowanie poprawki nr 4, 5, 7 i 8.

Kto jest za? (15) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0) Poprawki zostały przyjęte jednogłośnie.

Poprawkę nr 5 już przyjęliśmy. Poprawki nr 7 i 8 przyjęliśmy.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Teraz poprawka nr 6.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziewiąta.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Szósta jest, czyli poprawka nr 9.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Poprawka nr 6 była przyjęta w pierwszym głosowaniu. Teraz poprawka nr 9. Gdybym się pomyliła, to Biuro Legislacyjne nas pilnuje. Poprawka nr 9. Trochę poprawek pogrupowaliśmy.

Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Poprawka nr 9 dotyczy art. 6. Chcielibyśmy, żeby po ust. 1 dodać ust. 1a w brzmieniu: „Kadencja dyrektora instytutu trwa 5 lat”. Po ust. 3 dodać ust. 4–6 w następującym brzmieniu: „Odwołanie dyrektora instytutu przed upływem kadencji następuje w przypadku: złożenie rezygnacji, utraty zdolności do pełnienia powierzonych obowiązków na skutek długotrwałej choroby trwającej dłużej niż 6 miesięcy, zaprzestania spełniania przez dyrektora instytutu któregokolwiek z wymogów określonych w ust. 2 pkt 1–3, naruszenia przepisów prawa w związku z zajmowanym stanowiskiem, złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa

z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu.

Kadencja dyrektora instytutu wygasa w razie jego śmierci lub odwołania. Do czasu powołania dyrektora instytutu zgodnie z ust. 1 minister może powierzyć pełnienie obowiązków dyrektora instytutu wyznaczonej osobie, na okres nie dłuższy niż rok”.

Te poprawki zmierzają do uściślenia sposobu kierowania instytutem. Wprowadzają kadencyjność i określają sposoby odwołania dyrektora.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są pytania lub uwagi? Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Urszula Sęk:

Proponujemy, żeby nad poprawką nr 9 głosować łącznie z poprawkami nr 18 i 19, bo te dwie poprawki odsyłają do art. 6.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Poprawki nr 18 i 19?

Legislator Urszula Sęk:

Tak.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dobrze. Czy są pytania, uwagi? Nie ma. Poddaję pod głosowanie poprawki nr 9, 18 i 19.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek? (12) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (3).

Poprawka została przyjęta przy trzech głosach wstrzymujących się.

Przechodzimy do poprawki nr 12. Nad poprawkami nr 12 i 16 będziemy głosować łącznie. Bardzo proszę, pani poseł Joanna Lichocka.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Poprawka nr 12 mówi o skreśleniu art. 16.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są pytania i uwagi? Kto jest za przyjęciem poprawki...

Legislator Urszula Sęk:

Mamy uwagę.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Przepraszam, Biuro Legislacyjne.

Legislator Urszula Sęk:

Chodzi o poprawkę nr 16. To są kwestie podatkowe. Skreślamy zmianę w podatku od czynności cywilnoprawnych, a w zamian za to...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tak. Dziękuję bardzo za tę uwagę.

Kto jest za przyjęciem poprawek nr 12 i 16? (12) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (3) Poprawki zostały przyjęte przy trzech głosach wstrzymujących.

Sekretarz Eliza Kalita:

Tak.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

To wszystko. Zakończyliśmy pracę nad poprawkami. Proponuję, żeby sprawozdawcą została pani poseł Joanna Lichocka.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Na pewno? Nie, ty byłaś sprawozdawcą. Ja jestem przedstawicielem Prawa i Sprawiedliwości.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Przepraszam. Proponuję, żeby było bez zmian. Chyba że jest sprzeciw. Będziemy kontynuować zgodnie z tradycją. Tym sposobem wyczerpaliśmy porządek posiedzenia.

Posel Joanna Lichocka (PiS):

Czy nie trzeba przegłosować całej ustawy?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Całą ustawę trzeba przegłosować. Kto jest za... Jak to całą? Przecież głosowaliśmy przyjęcie poprawek, pani poseł. To robi Sejm.

Czy są jakieś sprawy różne, bieżące? Jeśli nie ma, to dziękuję państwu bardzo. Zamykam posiedzenie Komisji.

Przepraszam bardzo. Bardzo proszę. Pani minister.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Magdalena Gawin:

Już bardzo się boję pani przewodniczącej. Staram się dopasować do obowiązujących rygorów.

Szanowni państwo, chciałabym serdecznie zaprosić, przede wszystkim panią przewodniczącą i wszystkich państwa. Do pani przewodniczącej kieruję pytanie, czy możliwe jest ustalenie daty. Spotkanie odbędzie się w Ośrodku Badań nad Totalitaryzmami im. Witolda Pileckiego. To jest bardzo blisko. Ulica Foksal 17. Bardzo zapraszam.

Bardzo ciężko jest mi wytłumaczyć to, czym instytut będzie się zajmował, jeśli na własne oczy nie widzą państwo repozytorium i tego, co robimy. Chciałabym wszystkich państwa zaprosić.

To jest inicjatywa, która ma za zadanie zabezpieczyć Polskę pod kątem historycznym i archiwalnym. Robimy to dla wszystkich Polaków. Jeśli odkrywamy świadectwa z lat 40. osób, które dziś mają różne poglądy polityczne (Polska jest podzielona), to nigdy się o te poglądy nie pytamy. Dzwonimy i mówimy, że znalazło się takie świadectwo.

Chciałabym, żeby państwo to zobaczyli. Mówię o tym również dlatego, że wczoraj słuchałam debaty w Sejmie. Słuchałam pana posła Niesiołowskiego. Wydaje mi się, że nie powinniśmy mówić do siebie takim językiem. Przede wszystkim nie powinniśmy produkować takich plotek, które już „poszły” korytarzami.

Mam nadzieję, że wizyta w ośrodku przekona państwa, że jest to wartościowa, godna poparcia inicjatywa. Bardzo państwu dziękuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękujemy za zaproszenie. Myślę, że korzystając z tego zaproszenia, zrobimy wyjazdowe posiedzenie Komisji. Będziemy w kontakcie.

Żałuję, że państwo nie byli na wczorajszej uroczystości nadania nagród Strażnik Pamięci. Mogliśmy zobaczyć inny świat niż ten w Sejmie. Dużo mówiono o pamięci. Pięknie mówiono. Dziękuję bardzo. Zamykam posiedzenie Komisji.